

کاروباری نه‌دهبی و هونه‌ری وەر بدات؟ قهت پرووی داوه، شیعریک له ستایشی په‌یام‌به‌ر یان یه‌کیتک له یاوه‌رانیدا نووسرابیت و داهینه‌ریک ږتی له بلاوکرده‌وهی گرتبیت؟

نه‌گه‌ر پدک و ینک دوو حیزبی عملانی بوونایه، جلوه‌وی نه‌سپی نه‌ده‌ب و هونه‌ریان نه‌ده‌دایه ده‌ست مه‌لا، ناخر عملانیبوون، ږاگرنتی ئایینه، دوور له ژبانی کومه‌لایه‌تی، ږوشنبیری و سیاسی. چونکه زوړینه‌ی خه‌لکی کوردستان موسلمانن و پتویسته ږیز له باوه‌ږیان بگیریته، بویه قهت پرووی نه‌داوه، نه‌دیپیک یان هونه‌رمه‌ندیک موسلمانیکي گومړی کردبیت. پتیش نه‌وه‌ی یه‌کيه‌تیی زانایان به ږیاریکی سیاسی دروست ببیت، زوړینه‌ی کورد موسلمان بوون، نه‌گه‌ر سبه‌ی به ږیاریکی دیکه‌ی سیاسی هه‌لوه‌شیترايه‌وه، کورد ده‌ستبه‌رداری ئایینی ئیسلام نابیت.

وتږای نه‌وه‌ی که تاوانه، نه‌وه ترسنوکیشه، مه‌لا له مزگه‌وته‌وه، نه‌م نووسه‌ر یان نه‌و هونه‌رمه‌ند به کافر نیتوزه‌د بکات، خه‌لکی لی هان بدات و هه‌ره‌شه‌ی لی بکات، نازایه‌تی نه‌وه‌یه، له ږتی ده‌زگاکانی ږاگه‌یانده‌وه، به ناشکرا و ږاشکاوای دایه‌لوگی له‌گه‌لدا بکات. له کوردستان هاوولاتی ده‌توانیت ږه‌خنه له سه‌روکی هه‌ریم، سه‌ره‌کوه‌زیران، وه‌زیران و په‌رله‌مانتاران بگریته، ئایا مه‌لایان له‌سه‌روو ږه‌خنه‌وه‌ن؟ به گویره‌ی کام یاسا، که‌س مافی نه‌وه‌ی نیبه، ږه‌خنه له مه‌لا بگریته؟

نازادیی بیرکرده‌وه و نازادیی ږاده‌ږیرین، سازشیان له‌سه‌ر ناکریت و یان هه‌ن یان نین. چونکه له ئاییندا، کومه‌لیک شتی جیگیر و نه‌گوږ هه‌نه و که‌س مافی نه‌وه‌ی نیبه بیانزوینیت یان گوږانکاریان تیدا بکات، چونکه له ئاییندا کومه‌لیک یه‌قین هه‌نه و که‌س مافی نه‌وه‌ی نیبه، گومانیان لی بکات و کاری داهینه‌ریش جوولاندنی شته جیگیره‌کان و دروستکردنی گومانه به ده‌وری یه‌قیندا، بویه له سایه‌ی ده‌سه‌لاتی ئاییندا، باسکردن له هه‌بوونی نازادیی بیرکرده‌وه و ږاده‌ږیرین، جوړیکه له چه‌واشه‌کردنی خه‌لکی. نه‌وه نیبه به‌و ئاسانیبه‌ی چایه‌ک ده‌خوینه‌وه، مه‌لایان نمایشکردنی زنجیره‌ی درامای (ناریا) ږاده‌گرن.

ئیستایش له نه‌وروپا حیزب و کومه‌له‌ی ئایینی هه‌ن، وه‌لی نه‌ داوای نه‌وه ده‌که‌ن، ئایینی مه‌سیح بیته‌سه‌رچاوه‌ی دږشتنی ده‌ستور، نه‌ ده‌لین، چاره‌سه‌ر ته‌نیا لای ئایینی مه‌سیحه، نه‌ داوای دامه‌زراندنی ده‌وله‌تی مه‌سیحی ده‌که‌ن، نه‌ هه‌قیان هه‌یه، ژن چی ده‌پوشیت یان پیاو چی ده‌خوات، نه‌ میلیشایان هه‌یه، نه‌ نارمیکیان هه‌یه، تیدا دوو شمشیر پاسه‌وانیی ئینجیل بکات، نه‌ بانگه‌شه بو سزای ږینی ده‌ست، په‌راندنی سه‌ر، سه‌نگباران و هه‌لاک‌کردنی خوینی نه‌م و نه‌وه ده‌که‌ن، بویه لیکچوواندنی حیزبی مه‌سیحی به حیزبی ئیسلامی، وه‌ک شوبه‌اندنی ئاوه به تیزاب، ته‌نیا له‌به‌ر نه‌وه‌ی هه‌ردوکیان شله‌ن. (۲) حیزب و کومه‌له‌ی ئایینی له نه‌وروپا، له پیناوی پاراستنی شکومه‌ندیی ئینسان، یه‌کسانی و دادپه‌روه‌ریی کومه‌لایه‌تیدا تیده‌کوئن، که‌چی هه‌ولتی حیزب و کومه‌له‌ی ئایینی له‌م ناوچه‌یه، بو خوشکردنی جیپتی تیروزیستان، به‌ره‌مه‌نیانی تیرو، ږه‌ودان به فیکری وه‌هابی، شکاندنی قه‌له‌می نووسه‌ران و ږینی زمانی هونه‌رمه‌ندان، نه‌وه بویه کومه‌لگه له نه‌وروپا، سقیلسالاریبه و له‌م ده‌قهره، ئایینسالاری.

۲۰۰۷/۶/۲۷

(۱) د. محمد بن نصر، حریتا التفکیر و التعبیر ۲۰۰۷/۶/۲۳ الشرق الاوسط.

(۲) عادل جندی، الاحزاب الدینییه فی اورپا و الغرب، ۲۰۰۷/۴/۹ ایلاف.